N°. 213.

GEWOON TE ZEGELEN

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 7 September.

Frankrijk.

Parijs, den 4den September.

De *Moniteur* behelst heden eene ordonnantie, waarbij de fransche besittingen van de noordkust van Afrika verklaard worden een bisdom uit te maken, onder het aartsbisdom van Aix behoorende, en de te Rome, den 9den augustus jl., gegevene bul voor de oprigting en omschrijving van een bisdom te Algiers, in de gebruikelijke vormen aangenomen en bekend gemaakt wordt.

— Het voorval met den kolonel *Devaux*, van het 16de regiment ligte troepen, te Perpignan, en de bijzonderheden van het proces des generaals *Brossard*, doen op nieuw over verslapping van de krijgstucht klagen, waarvan de oorzaak vooral geweten wordt aan de mindere veerkracht van den tegenwoordigen oorlogsminister, generaal *Bernard*. Dit een en ander geeft aanleiding dat men thans weer op nieuw van de mogelijkheid spreekt, dat aan den maarschalk *Soult*, de oorlogsportefeuille opgedragen zal worden.

— Men heeft hier berigten uit Zwitserland tot den 31sten augustus. In de zitting van den landdag van dien dag, was aan de orde de beraadslaging over de vraag van het fransch gouvernement, om den prins *Lodewijk Bonaparte* van het zwitsersch grondgebied te verdrijven. Door den president werd de gepastheid in het midden gebragt om over het onderwerp in een geheim comité te beraadslagen; de afgevaardigde van Thurgau noodigde den president en de leden uit, om daartoe, des goed vindende, een voorstel te doen; aangezien niemand echter het woord vroeg, werd de zitting openbaar verklaard. Door verscheidene leden werd nadrukkelijk verlangd, dat de stukken, waarvan de president in de zitting van den 29sten gesproken had, bepaaldelijk de depeche van den graaf *Molé*, wierden medegedeeld, en tevens dat de discussie over de zaak zelve alsdan tot den 3den september zou uitgesteld blijven. Beide voorstellen werden bij de stemming aangenomen; het eerste met eenparigheid, het tweede met de meerderheid van 14 kantons.

Bij het bovenstaande voegt het *Journal des Débats* heden het volgende:

» Het zwitsersch eedgenootschap heeft op den 3den September de discussie vastgesteld over het aan het fransch gouvernement te geven antwoord betrekkelijk de vraag tot uitdrijving van den Prins *Lodewijk Bonaparte*. Drie ontwerpen van antwoord moeten aan den landdag worden voorgelegd. Alle houden de verwerping van de vraag tot uitwijzing, maar onder verschillende voorwaarden en vormen. Het zonderlingste ontwerp van de drie is zeker dat van den heer *Kopp*, afgevaardigde van Zurich, en als zoodanig president van het eedgenootschappelijk bestuur; deze wil Frankrijk verwijzen naar de regtbank van het kanton Thurgau. Het vijandelijkste en hekelste in de ooren, is dat van de heeren *Rigaud* en *Monnard*; het voorstel van de meerderheid, bestaande uit de heeren *Hess*, *Schindler*, *Burckhardt* en *Kohler*, zal ongetwijfeld als het meest bevredigende aangemerkt worden, uit hoofde van de verbindtenis die men den prins *Lodewijk Bonaparte* wil opleggen."

De conclusien nu van de gezegde meerderheid der commissie zijn: 1. Het kanton Thurgau uit te noodigen, om van den Prins *Lodewijk* eene korte en bepaalde verklaring te verderen, dat hij onvoorwaardelijk afstand doe van zijne hoedanigheid van fransch burger, en naar dat burgerregt niet [illegible] zal. Bij deze paragraaf [illegible] de heer *Burckhardt*, een amendement gevoegd, [illegible] dat de prins zich verbinde, om in geen opzigt [illegible] te nemen aan eenige daad die de strekking had om hem op den franschen troon te brengen, of de rust van Frankrijk te storen. 2. De gezegde verklaring terstond aan den landdag in te zenden, door welken daarop een antwoord op de nota van den franschen gezant zou gegeven worden, houdende, na vermelding der motieven, dat men aan de vraag van uitwijzing niet kon voldoen, dat men voor het overige in goede vriendschap met Frankrijk wenschte te blijven en dat men, verre van de aanslagen tot rustverstoring goed te keuren, dezelve in tegendeel met afkeer gezien had. 3. In geval het kanton Thurgau aan de gedane uitnoodiging (art. 1) niet voldeed, dat dan de landdag zich eene nadere beslissing voorbehoudt.

De conclusien van de twee leden der commissie *Rigaud* en *Monnard* zijn: dat, aangezien het, uit de onder de oogen van den landdag gebragte stukken blijkt, dat Prins *Lodewijk* Thurgausch burger is, en volgens de constitutie van dat kanton, evenzeer als volgens het eedgenootschappelijk regt, geene exceptionele bepaling van uitdrijving kan genomen worden, men een antwoord in dien zin op de nota van den franschen gezant geve, met herinnering dat de landdag, de pligten eerbiedigende door het internationaal regt opgelegd, voor de vervulling waakt van al hetgeen hetzelve ten opzigte van vreemde staten voorschrijft; dat de landdag zich wijders met de maatregelen bezig zal houden die gepast mogten zijn voor de nieuwe omstandigheden waarin Zwitserland kon geraken.

De conclusien van den heer *Kopp* zijn: 1. dat de landdag, het artikel 25 der constitutie van Thurgau gezien hebbende, aan *Napoleon Louis Bonaparte* de hoedanigheid van Thurgausch burger niet kan toekennen; 2. dienovereenkomstig kon het fransch gouvernement zijne vraag tot uitdrijving aan de regtbank van Thurgau rigten; 3. de vraag van Frankrijk en het besluit van het eedgenootschap ter kennis brengen van de mogendheden, die de onafhankelijkheid van Zwitserland gewaarborgd hebben, met uitnoodiging om Zwitserland, voor de verdediging van deszelfs onzijdigheid, de noodige hulp te doen toekomen.

— De officiele courant van Milaan van den 28sten, meldt de plegtige inkomst van den Keizer te Como en te Monza, in welke laatste plaats de Keizer den 27sten, onder het gejuich der bevolking, is binnengekomen.

— De Courant van Madrid behelst het rapport van den generaal *Oraa* over de bestorming en den aftogt van Morella. De generaal schrijft den tegenspoed zijner wapenen aan het geweldig vuur der karlisten toe, die door de natuurlijke gesteldheid der plaats en de kunstmatige versterkingen geduchte stellingen inhadden.

— Op de beurs was heden veel levendigheid en waren de binnenlandsche renten weder rijzende. Men zeide dat de hollandsch-belgische aangelegenheden op het punt waren om geschikt te worden, terwijl men voor de moeijelijkheden omtrent Zwitserland weinig bezorgdheid voedde. De notering was heden (4 *September*) 5 pCt. 111,45; 3 pCt. 80,85; Nap. r. 99,80; Sp. *Ardoin* 21; Portugal 23¼; Rom. L. 101¾.

Nederlanden.

Breda, den 6den September.

Uit 's Gravenhage meldt men, dat Z. M. aanstaanden Maandag het koninklijk paleis in de residentie weder zal betrekken. — Z. K. H. de Prins *van Oranje* is gisteren te 's Gravenhage aangekomen.

Z. Exc. de baron *Fagel*, ambassadeur te Parijs, heeft zich gisteren te Rotterdam aan boord der stoomboot naar Havre ingescheept, om op zijnen post terug te keeren.

— Naar men verneemt, zijn, op last der hooge regering, de heeren gouverneurs der maritime gewesten van wege het Hoofdbestuur der in- en uitgaande regten uitgenoodigd, de daarbij betrokken beambten dier middelen, zoo aan de uiterste wachten als aan de lossingsplaatsen, nadrukkelijk aan te bevelen, om ten aanzien der bepaalde korting van 1/10 der regten, toegestaan bij het gesloten handelstraktaat met Groot-Brittannie, geene certificaten te vorderen dat werkelijk de inlading en lossing uit eene der havens van Groot-Brittannie heeft plaats gehad, doch om, in plaats daarvan, zoo naauwkeurig mogelijk, door inzage der ladings-papieren, van de werkelijke herkomst en bestemming der ladingen zich te overtuigen, en om, in geval van vermoeden van misbruik, de beslissing deswege aan hooger gezag te onderwerpen.

— Bij koninklijk besluit van den 22sten der vorige maand, n°. 102 (Staatsblad n°. 31) is, op het daartoe aan Zijne Majesteit gedaan verzoek, aan commissarissen der te Utrecht gevestigde *Maatschappij voor de aankweeking van den Witten Moerbezieboom, de opvoeding van zijdewormen en de zijdeteelt*, de provinciale voorzetting vergund dier Maatschappij, met het kapitaal waarvoor dezelve ver is ingeschreven; terwijl aan de belanghebbenden een nieuwe termijn is verleend, van een jaar, gerekend te zijn ingegaan met den 30sten april ll., voor de plaatsing der thans nog onuitgegevene vier en dertig aandeelen in deze Maatschappij, onder gehoudenheid der belanghebbenden, om, na ommekomst van dat tijdvak, aan het departement van algemeen bestuur, waartoe de administratie voor de Nationale Nijverheid behoort, verslag deswege in te zenden; blijvende voorts de bepalingen, zoo van Zijner Majesteits besluit van 29 april 1837 (Staatsblad, n°. 18), houdende bekrachtiging dezer Maatschappij en goedkeuring harer statuten, als van Zijner Majesteits besluit van 1 december 1835 (Staatsblad n°. 66), gehandhaafd en van volle kracht en waarde.

— De *Staats-Courant* van heden behelst een door Z. M. goedgekeurd plan eener negotiatie, groot zeven en vijftig duizend gulden, ten laste van de provincie Friesland, waarvan het bedrag moet worden aangewend om eenige buitengewone uitgaven van het beheer van het genoemd gewest over het loopende dienstjaar te dekken. Volgens dit plan, zal de leening bestaan uit 57 aandeelen, elk van ƒ 1000, welke aandeelen echter ook in onderdeelen van ƒ 500 zullen

kunnen gesplitst worden. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene obligatie op naam of in blanco ter keuze van den deelnemer, rentende 4 ten honderd 's jaarlijks, en voorzien van het noodige aantal coupons, verschijnende 1 December van elk jaar, en waarvan de eerste vervalt op 1 December van het volgende jaar. De inschrijving zal geopend worden den 15den dezer maand, des voormiddags ten 9 ure, bij den administrateur van 's rijks schatkist te Leeuwarden, en worden gesloten met den 25sten daaraanvolgende; terwijl terstond hierna, door de *Leeuwarder Courant* bekend zal worden gemaakt of de leening al dan niet volgekomen is, in welk laatste geval de inschrijvers van hunne inschrijvingen ontheven worden gehouden. Het fournissement zal *in eens* moeten geschieden, in de acht eerste dagen der aanstaande maand December. De aflossing dezer negotiatie zal bij uitloting geschieden: op den 1sten December 1842 *f* 14,000, op 1 December 1843 *f* 15,000 en op 1 December 1844 *f* 30,000.

— De aan de Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij toebehoorende stoomboot *Drusus*, is op hare proefreis den 1sten dezer te Keulen aangekomen, en ook daar heeft zich, even als in de overige steden aan den Rijn, de levendigste belangstelling in deze nieuwe onderneming geopenbaard.

— Te Berlijn is door den graveur *G. Loos* eene medaille vervaardigd ter gelegenheid van de krooning die te Milaan zal plaats hebben. Op de voorzijde van dezen penning ziet men de naar de schoongelijkende portretten van *L. Held* gemaakte beeldtenissen van HH. MM. den Keizer en de Keizerin, met deze woorden: *Ferdinandus I. et Maria Anna Austriae Imperatores Pii Felices.* Op de keerzijde ziet men de hoofdkerk van Milaan, met zijne sierlijke kolommen, met eene zeldzame volkomenheid afgebeeld en prijkende met het omschrift: *Non est potestas nisi a Deo. Paul. ad Rom.* XIII, 1; terwijl voorts nog op deze zijde te lezen staat: *Coronatio Regia Lombardica Mediolani, m. Sept.* MDCCCXXXVIII.

Ten gevolge van een ongeval hetwelk aan de Amsterdamsche brievenmaal bij het inrijden der schouw aan het Raamsdonksche Veer is overgekomen, waardoor de kar met het paard in de rivier is gevallen, hebben wij bij het ter perse gaan dezer Courant de Amsterdamsche bladen van heden en de duitsche berigten, uit Frankfort van den 3den dezer, nog niet ontvangen.

De brusselsche bladen kondigen de terugkomst uit Londen aan van de heeren *Fallon* en *Dujardin*, die derwaarts gezonden waren om de questie van de schuld toe te lichten, welke thans genoegzaam opgehelderd was, om hun verblijf niet langer noodzakelijk te maken.

— Ter beurze van Brussel werd gisteren het gevoelen algemeen gedeeld, dat de Conferentie te Londen een spoedig einde aan de belgisch-hollandsche zaak zoude maken; dit gevoelen scheen echter op geen veel beteren grond te rusten dan op het berigt, hetwelk een der brusselsche ochtendbladen mededeelt, dat namelijk de leden der Conferentie, het onderling in de hoofdzaak eens zijnde omtrent de decisie der schuld-questie, den britschen secretaris van staat *Palmerston* en den oostenrijkschen ambassadeur zouden belast hebben met de redactie van de uitspraak der Conferentie, welke aanstaanden maandag aan de leden zou voorgelegd worden. — In weerwil van dit gerucht, bleven de koersen ter beurze flaauw.

— De beroemde vioolspeler *Bériot* is dezer dagen van de kunstreis die hij met de zuster zijner overledene echtgenoot, mejufvrouw *Garcia*, door Duitschland gedaan heeft, te Brussel teruggekomen. Op de laatste concerten die deze virtuozen te Frankfort en te Aken gegeven hebben, zijn aan dezelven de streelendste huldigingen door het opgetogen publiek toegebragt. — De belgische komponist *Fétis* is thans naar Duitschland op reis gegaan, met het doel om een onderzoek te bewerkstelligen naar den stand der duitsche muzijk en naar de verschillende, in de muzijkscholen in gebruik zijnde stelsels van onderrigt.

— De dienst op den spoorweg van Gent naar Ostende, die ten gevolge van het onlangs op denzelven plaats gehad hebbend ongeluk gestaakt was, is eergisteren hervat geworden; de toevloed van reizigers was weder zeer aanzienlijk. Er werd echter [illegible] over het gebrekkig beheer, daar bij elk vertrek van den wagentrein meer dan drie honderd personen geene plaatsen konden erlangen en het volgend vertrek moesten verbeiden.

Ook op den spoorweg van Brussel naar Antwerpen, heeft den 3den dezer een voorval plaats gehad, hetwelk de ontevredenheid van het publiek over de administratie van dit vervoermiddel weder eens heeft gaande gemaakt. De reizigers namelijk, die in een der wagens van den trein zaten, werden tusschen Vilvoorden en Mechelen een sterken reuk van brandend hout en [illegible] zelfs [illegible] die, uit den vloer [illegible] ruim liegen, gewaar, terwijl zij eene ongewone warmte onder hunne voeten gevoelden. Er ontstond hierover eene algemeene ontsteltenis en men verzuimde niet aan den conducteur van den trein toe te roepen, dat hij zoude stilhouden. Deze gaf hieraan geen gehoor en verdedigde zich, te Mechelen gekomen, met te zeggen, dat een der assen van het rijtuig, die blijkbaar in brand was geraakt, door het stilhouden noodwendig geheel had moeten breken. Reeds meermalen hebben er op dit traject dergelijke ongevallen plaats gehad, die gelukkigerwijze goed zijn afgeloopen, maar desniettemin ligtelijk de droevigste gevolgen zouden kunnen na zich slepen.

— Uit Luik ontvangt men zeer gunstige berigten omtrent den toestand van den heer *John Cockerell*, wiens bekomene wonden reeds zoo verre genezen zijn, dat hij binnen weinige dagen zich weder ten zijnent zoude kunnen begeven.

Volgens de londensche tijdingen tot den 3den dezer, waren bij het britsche gouvernement dien morgen depeches ontvangen van dezelfs ambassadeurs te 's Gravenhage en te Brussel, en waren er in den loop van den dag wederom depeches van het ministerie van buitenlandsche zaken naar Berlijn, Weenen en St. Petersburg verzonden, alsmede naar de gezanten in Turkije en Persië. De ministers van Frankrijk, Oostenrijk en Pruissen hadden den 3den des morgens aan het genoemde ministerie gearbeid.

— Den 2den is de koninklijke paketboot *Wilhelm* uit Douvres naar Ostende vertrokken, om aldaar Vorst en Vorstin *Leopold* aan boord te nemen en naar Ramsgate over te voeren. — De hertogin *van Kent*, moeder van koningin *Victoria*, zal een gedeelte van den herfst op het kasteel Claremont doorbrengen.

— De in de plaats van lord *Durham* nieuw benoemde gezant bij het St. Petersburgsche hof, de markies *van Clanricarde*, zal eerst in de maand october aanstaande, zijnde het tijdstip waarop de keizer van Rusland in zijne residentie uit Duitschland terugverwacht wordt, zich op zijnen post begeven.

— De berigten die men te Londen uit de provincien nopens den oogst ontvangt, luiden over het algemeen vrij gunstig, zoodat de bedachtheid die men ten dezen opzigte gekoesterd had, thans weder was geweken.

— Men schrijft uit New-York, van den 16den der vorige maand, dat er in de stad Hudson een hevige brand gewoed had, die ontstaan zou zijn door een vuurvonk welke uit een in de havenkom voor die stad liggend stoomvaartuig, op een der huizen was gesprongen, hetzelve in brand gestoken en zestig andere huizen mede tot eene prooi der vlammen gemaakt had. De schade welke hierdoor veroorzaakt was, werd op 5,000,000 dollars begroot.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.